Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0512/2017 }
B8-0514/2017 }
B8-0515/2017 }
B8-0520/2017 }
B8-0522/2017 }
B8-0524/2017 }
B8-0526/2017 } RC1

13.9.2017

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
EFDD (B8-512/2017)
S&D (B8-514/2017)
GUE/NGL (B8-0515/2017)
Verts/ALE (B8-0520/2017)
ECR (B8-0522/2017)
ALDE (B8-0524/2017)
PPE (B8-0526/2017)

o Gabonu: potlačování opozice
(2017/2830(RSP))

Cristian Dan Preda, Joachim Zeller, Sandra Kalniete, Jarosław Wałęsa, Pavel Svoboda, Ivan Štefanec, Luděk Niedermayer, Tunne Kelam, Bogdan Brunon Wenta, Tomáš Zdechovský, Lefteris Christoforou, Željana Zovko, Marijana Petir, Claude Rolin, Dubravka Šuica, Francis Zammit Dimech, Maurice Ponga, Laima Liucija Andrikienė, Ivana Maletić, László Tőkés, Sven Schulze, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Milan Zver, Adam Szejnfeld, Elisabetta Gardini, Ramona Nicole Mănescu, Roberta Metsola, Eduard Kukan, Seán Kelly, Deirdre Clune, Andrey Kovatchev, Krzysztof Hetman, Stanislav Polčák,

Csaba Sógor, Julia Pitera, Patricija Šulin, Mairead McGuinness, Inese Vaidere
za skupinu PPE
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Jo Leinen
za skupinu S&D
Anna Elżbieta Fotyga, Monica Macovei, Raffaele Fitto, Notis Marias, Angel Dzhambazki, Valdemar Tomaševski, Branislav Škripek, Ruža Tomašić, Karol Karski, Charles Tannock
za skupinu ECR
Hilde Vautmans, Urmas Paet, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Robert Rochefort, Hannu Takkula, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Paavo Väyrynen, Cecilia Wikström, Dita Charanzová, Marietje Schaake, Norica Nicolai, Filiz Hyusmenova, Valentinas Mazuronis
za skupinu ALDE
Marie-Christine Vergiat, Lola Sánchez Caldentey, Barbara Spinelli, Miguel Urbán Crespo, Estefanía Torres Martínez, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga
za skupinu GUE/NGL
Yannick Jadot, Michèle Rivasi, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Eva Joly, Florent Marcellesi, Bodil Valero, Barbara Lochbihler, Bart Staes, Ernest Urtasun, Igor Šoltes, Davor Škrlec, Bronis Ropė, Jordi Solé
za skupinu Verts/ALE
Isabella Adinolfi, Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Piernicola Pedicini, Laura Ferrara, Rolandas Paksas
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o Gabonu: potlačování opozice (2017/2830(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Gabonu, zejména na usnesení ze dne 2. února 2017 o krizi právního státu v Demokratické republice Kongo a v Gabonu[1],

– s ohledem na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a komisaře pro mezinárodní spolupráci a rozvoj Nevena Mimici o Gabonu vydané dne 24. září 2016 v návaznosti na vyhlášení oficiálních výsledků volby prezidenta z roku 2016 gabonským ústavním soudem,

– s ohledem na tiskovou zprávu Africké unie ze dne 1. září 2016, v níž odsuzuje násilí páchané během povolebního konfliktu v Gabonu a vyzývá k jeho mírovému urovnání,

– s ohledem na závěry Rady o nových podnětech pro partnerství mezi Afrikou a EU z června 2017,

– s ohledem na společné prohlášení mluvčího místopředsedkyně, vysoké představitelky Federiky Mogheriniové a komisaře pro mezinárodní spolupráci a rozvoj Nevena Mimici ze dne 11. září 2016,

– s ohledem na vystoupení EU ze dne 9. března 2017, které bylo předneseno na 34. zasedání Rady OSN pro lidská práva v rámci 2. bodu interaktivního dialogu s vysokým komisařem,

– s ohledem na usnesení Africké komise pro lidská práva a práva národů č. 359(LIX) ze dne 4. listopadu 2016 o situaci v oblasti lidských práv v Gabonské republice,

– s ohledem na gabonskou ústavu,

– s ohledem na revidovanou Dohodu o partnerství z Cotonou,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů z června 1981,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966,

– s ohledem na závěrečnou zprávu mise EU pro sledování voleb,

– s ohledem na Africkou chartu pro demokracii, volby a veřejnou správu,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že prezidentské volby v Gabonu ze srpna 2016 byly údajně zmanipulovány; vzhledem k tomu, že ve dnech následujících po volbách byl parlament

[1] Přijaté texty, P8_TA (2017)0017.

země zničen požárem, několik protestujících bylo zabito a stovky jich byly zatčeny; vzhledem k tomu, že i přes poměrnou stabilizaci bezpečnostní situace zůstává v zemi i nadále značné politické a sociální napětí, které jen zhoršuje neutěšená ekonomická situace;

B. vzhledem k tomu, že jednou z charakteristických rysů demokracie je respektování ústavy, která je základem státu, jeho orgánů a právního státu; vzhledem k tomu, že pokud by byly volby v Gabonu svobodné, důvěryhodné a transparentní, přispělo by to značnou měrou k řešení problematiky pokroku v oblasti demokracie a demokratického předání moci, která stojí před středoafrickým regionem; vzhledem k tomu, že parlamentní volby v Gabonu, které byly původně naplánovány na prosinec 2016, byly už dvakrát odloženy, tentokrát na duben 2018, což přesahuje lhůtu danou ústavou;

C. vzhledem k tomu, že podle několika mezinárodních a nevládních organizací dochází v Gabonu od té doby k násilí, zejména k násilí, které vypuklo po volbách v srpnu 2016, mj. k zatýkání, zabíjení a případům násilného zmizení; vzhledem k tomu, že jsme v Gabonu svědky rostoucího politického násilí, zejména v hlavním městě Libreville, kde bylo údajně napadeno několik domů patřících členům politické opozice;

D. vzhledem k tomu, že gabonské orgány ostře zasáhly proti členům opozice a občanské společnosti, kteří vyjádřili nesouhlas se stávající vládou; vzhledem k tomu, že skupiny zabývající se lidskými právy přinášejí neustále informace o zhoršování situace z hlediska lidských práv a svobody projevu a shromažďování, mj. o používání nepřiměřeného násilí při zákrocích proti účastníkům pokojných demonstrací, o svévolném zatýkání a zadržování a o politicky motivovaných soudních řízeních;

E. vzhledem k tomu, že podle celé řady tvrzení, která se objevila před volbami v roce 2016 i po nich, je režim Aliho Bonga spojen s porušováním lidských práv, jako je svévolné zatýkání a dlouhodobé zadržování v nelidských podmínkách, mučení, mimosoudní zabíjení a případy násilného zmizení civilních osob a novinářů, kteří vystoupili proti jeho režimu nebo znovuzvolení;

F. vzhledem k tomu, že Gabon je smluvní stranou Mezinárodní úmluvy o ochraně všech osob před nuceným zmizením a v současné době začleňuje její ustanovení do vlastního práva a že má povinnost informovat Organizaci spojených národů o pokroku, kterého dosáhl od ratifikace této úmluvy v roce 2011, a o událostech, k nimž došlo po volbách v roce 2016; vzhledem k tomu, že výbor OSN pro případy násilného zmizení projednává v současné době zprávu Gabonu a hodnotí, jak proces začleňování ustanovení úmluvy do právních předpisů této země probíhá;

G. vzhledem k tomu, že prezident Ali Bongo zahájil v rámci snahy o urovnání krize vyvolané jeho znovuzvolením „národní dialog“, kterého se podle ministerského předsedy Emmanuela Issozeho Ngondeta zúčastnili zástupci 1 200 skupin v rámci občanské společnosti a přibližně 50 politických stran; vzhledem k tomu, že Jean Ping a další hlavní opoziční vůdci tyto rozhovory bojkotovali;

H. vzhledem k tomu, že dne 18. srpna 2017 kandidát na prezidenta Jean Ping vyzval lid

Gabonu k „občanské neposlušnosti“ a k vyhnání prezidenta;

I. vzhledem k tomu, že v poslední době byly v souvislosti s pokojnými nepovolenými demonstracemi na podporu Jeana Pinga zadrženy desítky lidí, z nichž někteří stále zůstávají ve vazbě;

J. vzhledem k tomu, že dne 2. září 2017 bylo vůdci politické opozice a bývalému kandidátovi na prezidenta Jeanu Pingovi a vůdcům více než dvaceti opozičních stran zabráněno v opuštění země, aniž by o tomto omezení věděli a aniž by byl zveřejněn seznam osob, kterých se toto omezení týká; vzhledem k tomu, že toto opatření bylo dne 8. září zrušeno;

K. vzhledem k tomu, že vláda zakázala politickým oponentům, kteří protestují proti vítězství Aliho Bonga, aby vystupovali ve veřejných a soukromých sdělovacích prostředcích;

L. vzhledem k tomu, že u francouzských soudů byly v souvislosti s případy závažného porušování lidských práv a protiprávně nabytého majetku podány individuální žaloby proti několika významným gabonským představitelům;

M. vzhledem k tomu, že francouzské soudní orgány v návaznosti na žalobu podanou francouzskou pobočkou organizace Transparency International a jedním gabonským státním příslušníkem právě dokončily vyšetřování protiprávně nabitých zisků z Gabonu, které byly investovány ve Francii, a nalezly a zabavily majetek v hodnotě 50 až 60 milionů eur; vzhledem k tomu, že se při vyšetřování ukázalo, že na bankovní účet, který se používal k získávání majetku ve Francii pro Bongovu rodinu, přišla také platba ve výši 1,3 milionu eur;

N. vzhledem k tomu, že volební pozorovatelská mise EU, kterou pozvala gabonská vláda ke sledování prezidentských voleb, dospěla ve své závěrečné zprávě k závěru, že volební proces, a zejména sčítání volebních výsledků a postup odvolání postrádají transparentnost; vzhledem k tomu, že uvedená mise dospěla k závěru, že tyto anomálie zpochybňují integritu postupu sčítání hlasů a konečného výsledku voleb;

1. připomíná, že Gabon se v rámci dohody z Cotonou zavázal k respektování demokracie, zásad právního státu a lidských práv, mezi něž patří svoboda projevu, shromažďování a přístupu ke sdělovacím prostředkům, řádná veřejná správa a transparentnost při zastávání politických funkcí;

2. připomíná Gabonu jeho úkoly a povinnosti coby státní strany, mj. nutnost poskytovat jasné a konkrétní informace o reformách přijatých od ratifikace uvedené úmluvy, o násilí po volbách a o opatřeních přijatých za účelem zjištění pravdy a zajištění toho, aby se odpovědné osoby dostaly před soud;

3. poukazuje na zásadní úlohu, kterou hraje opozice v demokratické společnosti; důrazně odsuzuje tlak a pronásledování, kterému je vystavena opozice v Gabonu; považuje za nepřijatelné, aby bylo několika vedoucím členům gabonské opozice, včetně kandidáta prezidentských voleb v roce 2016 Jeana Pinga, dočasně upřeno právo opustit zemi;

připomíná, že gabonské právní předpisy obsahují toto výjimečné opatření pouze v případě osob, které jsou předmětem trestního vyšetřování; domnívá se proto, že uvedené opatření je svévolné povahy;

4. důrazně odsuzuje soustavné hrozby, útoky, používání nátlaku a přísných omezení a zastrašování, se kterými se v Gabonu potýkají členové opozice, obránci lidských práv a novináři; vyzývá gabonské orgány, aby dodržovaly právo opozice na pokojné protesty a okamžitě propustily všechny osoby, které jsou stále neprávem zadržovány, a aby ukončily pronásledování, zastrašování a perzekuci opozice a přijaly konkrétní opatření, která by zajistila svobodu projevu;

5. naléhavě vyzývá gabonskou vládu, aby v zájmu zdokonalení volebního rámce a jeho plné transparentnosti a důvěryhodnosti provedla jeho důkladnou a rychlou reformu a aby přitom zohlednila doporučení volební pozorovatelské mise EU; zdůrazňuje, že gabonské orgány musejí zaručit plnou a loajální spolupráci se všemi příslušnými zainteresovanými stranami na vnitrostátní a mezinárodní úrovni, aby se zajistilo, že příští parlamentní volby, které už měly dávno proběhnout, budou plně transparentní a spravedlivé a budou se konat ve svobodném, demokratickém a bezpečném prostředí, kde by nebyl nikdo vyloučen;

6. bere na vědomí intenzivní politický dialog mezi EU a Gabonem, který v současnosti probíhá v souladu s ustanoveními dohody z Cotonou; naléhavě všechny zainteresované strany vyzývá k plné spolupráci a k dosažení pokroku v rámci tohoto procesu;

7. vyjadřuje proto pochybnosti o inkluzivním charakteru, a tím i důvěryhodnosti a relevanci národního dialogu, který zahájila gabonská vláda; konstatuje, že Jean Ping a jeho Koalice za novou republiku se tohoto dialogu odmítla zúčastnit;

8. je přesvědčen, že současný hluboký politický a sociální rozkol v Gabonu si žádá jasnou politickou odpověď, aby byla v zemi zachována stabilita, vzrostla míra důvěry mezi gabonskými občany a státní instituce nabyly skutečné legitimity; vyzývá k tomu, aby volby v Gabonu a případy porušování práva, k nimž od té doby došlo, prošetřila mezinárodní vyšetřovací komise pod vedením OSN, s cílem zjistit, jak by bylo možné zahájit politický dialog, který by vedl k řešení krize, a zároveň zajistit demokratická práva gabonského lidu;

9. naléhavě žádá zejména Francii, aby vzhledem ke svým silným historickým vazbám ke Gabonu využila veškerého svého politického a hospodářského vlivu na gabonskou vládu a hrála v tomto ohledu v rámci orgánů EU konstruktivní úlohu;

10. vyzývá delegaci Evropské unie v Gabonu, aby i nadále pečlivě sledovala vývoj v této zemi a využila všech vhodných opatření, nástrojů a intenzivního politického dialogu na prosazování zásadních prvků dohody z Cotonou a podporu prodemokratických hnutí;

11. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, Komisi a členské státy, aby přehodnotily svou politiku vůči Gabonu a zvážily zavedení cílených sankcí proti osobám odpovědným za volební podvody a za následné násilí, které v Gabonu vypuklo;

12. znovu opakuje svou výzvu adresovanou gabonské vládě, aby zavedla soudní a sankční režim, který by zajistil, aby zatýkání a udělování trestů odpovídalo závažnosti spáchaného trestného činu;

13. naléhavě vyzývá gabonskou vládu, aby v reakci na obavy mezinárodního společenství přijala konkrétní kroky a urychleně vytvořila konzultační platformu pro skutečně inkluzivní, transparentní a nestranný dialog; vyzývá navíc opozici, aby posoudila důvěryhodnost tohoto procesu;

14. vyzývá všechny politické aktéry, aby prokázali odpovědnost a zdrženlivost a zejména aby se zdrželi podněcování k násilí;

15. vyzývá účastníky příštího setkání mezi EU a Afrikou na nejvyšší úrovni, které se bude konat v Abidžanu, aby situaci v Gabonu zařadili na pořad jednání a aby Gabonu připomněli jeho závazky v oblasti lidských práv, demokracie a právního státu;

16. vítá vyšetřování protiprávně nabytých zisků z Gabonu, které provedla Francie, a vyjadřuje naději, že se před soud dostanou všechny osoby, které byly zapojeny do nezákonné činnosti; vyzývá k naprosté transparentnosti, pokud jde o 1,3 milionu eur převedených na účet spojený s Bongovou rodinou v jedné francouzské bance;

17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Africké unii, prezidentovi a parlamentu Gabonu, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, Radě OSN pro lidská práva a Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT–EU.